

Số: 261/TB-VKSTC

Hà Nội, ngày 14 tháng 6 năm 2018

THÔNG BÁO

V/v rút kinh nghiệm trong kiểm sát việc ủy thác thi hành án dân sự

Thực hiện Chỉ thị số 07/CT-VKSTC ngày 23/11/2017 của VKSND tối cao về “Nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát thi hành án dân sự, thi hành án hành chính”; Chỉ thị số 01/CT-VKSTC ngày 20/12/2017 của Viện trưởng VKSND tối cao về công tác của ngành Kiểm sát nhân dân năm 2018 và Chương trình công tác năm 2018 của Vụ kiểm sát thi hành án dân sự Viện kiểm sát nhân dân tối cao (Vụ 11);

Trên cơ sở kết quả thực hiện công tác kiểm sát thi hành án dân sự (THADS) và tổng hợp, theo dõi công tác kiểm sát THADS của VKS địa phương thời gian qua, Vụ 11 thông báo rút kinh nghiệm trong việc áp dụng pháp luật khi kiểm sát việc ủy thác THADS đối với nghĩa vụ thi hành án định kỳ thông qua việc THADS cụ thể sau:

Cục Thi hành án dân sự tỉnh K (sau đây gọi tắt là Cục THADS) thụ lý các đơn yêu cầu thi hành án của bà Nguyễn Thị Kim Yến - ngày 05/12/2017, yêu cầu thi hành Bản án số 209/2017/HSPT ngày 21/8/2017 của TAND cấp cao tại Đà Nẵng đối với bị án Trần Kim Tiến và bà Nguyễn Thị Thúy Vy - ngày 12/12/2017, yêu cầu thi hành Bản án số 26/2017/HSST ngày 22/8/2017 của TAND tỉnh K đối với bị án Văn Lê Hữu Đức.

Qua kiểm tra các Đơn yêu cầu thi hành án và các bản án nêu trên, xác định đơn yêu cầu thi hành án của các đương sự là phù hợp nội dung bản án tuyên, các bản án đã có hiệu lực pháp luật, người phải thi hành án là các bị án có nơi cư trú, có địa chỉ hợp lệ (được ghi trong bản án) đều ở thành phố C, tỉnh K. Cục THADS tỉnh áp dụng khoản 1 Điều 55 Luật THADS sửa đổi năm 2014 và mục 3.2 Công văn số 1103/TCTHADS-NVI ngày 30/3/2017 của Tổng cục THADS - Bộ Tư pháp để ủy thác toàn bộ các nghĩa vụ của ông Trần Kim Tiến và ông Văn Lê Hữu Đức cho Chi cục THADS thành phố C, tỉnh K gồm:

- Quyết định ủy thác thi hành án số 20 ngày 08/12/2017 để tiếp tục tổ chức thi hành án đối với ông Trần Kim Tiến đối với các khoản thi hành sau: *cấp dưỡng hàng tháng nuôi các cháu Đỗ Minh Nhật (sinh ngày 02/06/2011) và cháu Đỗ Thị Ngọc Thảo (sinh ngày 21/02/2014) mức cấp dưỡng là 3.000.000 đồng/tháng/cháu (tức 6.000.000 đồng/tháng/2 cháu), thời gian cấp dưỡng tính từ tháng 11/2016 cho đến khi các cháu đủ 18 tuổi.*

- Quyết định ủy thác thi hành án số 23 ngày 27/12/2017 để tiếp tục tổ chức thi hành án đối với ông Văn Lê Hữu Đức đối với các khoản thi hành sau: *cấp dưỡng hàng tháng nuôi các cháu Nguyễn Thúy Đình Đan (sinh ngày 19/6/2003) và cháu Nguyễn Thúy Hoàng Mỹ (sinh ngày 27/9/2012) mức cấp dưỡng là 1.000.000 đồng/tháng/cháu (tức 2.000.000 đồng/tháng/2 cháu), thời gian cấp dưỡng tính từ tháng 01/2017 cho đến khi các cháu đủ 18 tuổi.*

Thực hiện kiểm sát 02 Quyết định ủy thác THADS nêu trên, VKSND tỉnh K nhận định: Sau khi thụ lý việc thi hành án (nhận đơn yêu cầu thi hành án) đối với nghĩa vụ thi hành án theo định kỳ, Thủ trưởng Cơ quan THADS phải ra quyết định thi hành án đối với nghĩa vụ thi hành án đã đến hạn hoặc sẽ đến hạn trong năm thi hành án theo quy định tại khoản 2 Điều 36, khoản 1 Điều 44, khoản 1 Điều 45 Luật THADS sửa đổi năm 2014, đoạn 2 khoản 6 Điều 1 Thông tư số 11/2016/TTLT-BTP-TANDTC-VKSTC ngày 01/8/2016 (sau đây gọi tắt là Thông tư số 11/2016/TTLT) và phân công Chấp hành viên.

Đoạn 2 khoản 6 Điều 1 Thông tư số 11/2016/TTLT quy định: “6. ...*Đối với bản án, quyết định về cấp dưỡng theo định kỳ hàng tháng thì Thủ trưởng cơ quan thi hành án dân sự ra một quyết định thi hành án đối với những nghĩa vụ đã đến hạn hoặc sẽ đến hạn trong năm thi hành án.*”.

Trên cơ sở thông báo (tổng đạt) quyết định thi hành án, đương sự có thời gian Luật định để thực hiện quyền tự nguyện thi hành án. Hết thời hạn tự nguyện, Chấp hành viên phải xác minh điều kiện thi hành án (về địa chỉ, tài sản...) để tổ chức thi hành. Trường hợp xác minh đương sự có tài sản thì phải thực hiện cưỡng chế để thi hành và không thực hiện ủy thác thi hành án; trường hợp xác minh đương sự không có tài sản thì phải thực hiện ủy thác cho Cơ quan thi hành án dân sự nơi người phải thi hành án có tài sản theo khoản 1 Điều 55 Luật THADS sửa đổi năm 2014.

Khoản 1 Điều 55 Luật THADS sửa đổi năm 2014 quy định: “1. *Thủ trưởng cơ quan thi hành án dân sự phải ủy thác thi hành án cho cơ quan thi hành án dân sự nơi người phải thi hành án có tài sản, làm việc, cư trú hoặc có trụ sở.*”.

Trong trường hợp này, nghĩa vụ đã và sẽ đến hạn được quyền yêu cầu thi hành án chỉ đến hết năm thi hành án 2018. Các nghĩa vụ từ năm 2019 đến khi các cháu tròn 18 tuổi là nghĩa vụ chưa đến hạn. Việc Cục THADS ủy thác cho Chi cục THADS thành phố C tổ chức thi hành án về nghĩa vụ cấp dưỡng của người phải thi hành án đối với các cháu *cho đến khi các cháu đủ 18 tuổi* là thực hiện ủy thác thi hành án đối với nghĩa vụ thi hành án chưa đến hạn, vi phạm các quy định của pháp luật về ủy thác thi hành án. Do đó, VKSND tỉnh K đã ban hành kiến nghị đối với Cục trưởng Cục THADS, yêu cầu có biện pháp khắc phục vi phạm nêu trên.

Sau khi nhận được Kiến nghị của Viện kiểm sát, Cục THADS có Văn bản trả lời kiến nghị của VKSND tỉnh K, cho rằng: Cơ quan THADS phải ra quyết định thi hành án trong thời hạn 05 ngày làm việc kể từ ngày nhận đơn yêu cầu thi hành án hoặc phải thực hiện ủy thác trong thời hạn 05 ngày làm việc, kể từ ngày xác định có căn cứ ủy thác theo quy định tại khoản 2 Điều 36, khoản 1, 3 Điều 55 và Điều 57 Luật THADS sửa đổi năm 2014. Trường hợp đã ban hành quyết định thi hành án nhưng xét thấy cần ủy thác thì phải ra quyết định thu hồi một phần hoặc toàn bộ và ra quyết định ủy thác cho nơi có điều kiện thi hành.

Đối với trường hợp cụ thể, khi nghiên cứu, xem xét đơn yêu cầu thi hành án và bản án có hiệu lực pháp luật, nhận thấy địa chỉ hợp lệ của những người phải thi hành án theo các bản án đều trú tại thành phố C, tỉnh K, Cục THADS phải tiến hành ủy thác thi hành án khi chưa ra quyết định thi hành án theo quy định tại Điều 55 Luật THADS năm 2014 - gọi là “*ủy thác thẳng*”. Chỉ cục THADS nhận được ủy thác sẽ ra Quyết định thi hành án theo quy định tại đoạn 2 khoản 6 Điều 1 Thông tư số 11/2016/TTLT-BTP-TANDTC-VKSTC ngày 01/8/2016 và mục 3.2 Công văn số 1103/TCTHADS-NVI ngày 30/3/2017 của Tổng cục THADS - Bộ Tư pháp đối với nghĩa vụ đã đến hạn hoặc sẽ đến hạn trong năm thi hành án.

Mục 3.2 Công văn số 1103/TCTHADS-NVI quy định: “*Trường hợp cơ quan thi hành án dân sự có thẩm quyền đã ủy thác toàn bộ các nghĩa vụ theo các kỳ hạn mà bản án, quyết định đã tuyên thì cơ quan THADS nơi nhận ủy thác có thẩm quyền ra quyết định thi hành án và tổ chức thi hành án*”.

Như vậy, sự khác nhau giữa hai quan điểm là ở chỗ: Quan điểm của Cơ quan THADS là có thể “*ủy thác thẳng*” toàn bộ việc thi hành án trước khi ra quyết định thi hành án, cơ quan thi hành án nơi nhận ủy thác sẽ ra quyết định thi hành án theo quy định tại đoạn 2 khoản 6 Điều 1 Thông tư số 11/2016/TTLT-BTP-TANDTC-VKSTC ngày 01/8/2016. Quan điểm của VKSND là Cơ quan THADS phải ra quyết định thi hành án đối với phần nghĩa vụ đã và sẽ đến hạn trong năm thi hành án 2018 theo đoạn 2 khoản 6 Điều 1 Thông tư số 11/2016/TTLT-BTP-TANDTC-VKSTC ngày 01/8/2016, sau đó mới ủy thác thi hành án.

Viện kiểm sát nhân dân tỉnh K có văn bản thỉnh thị nghiệp vụ đối với Vụ 11 VKSND tối cao. Để thống nhất trong nhận thức và áp dụng pháp luật, Vụ 11 đã ban hành văn bản trao đổi với Tổng cục THADS - Bộ Tư pháp về quan điểm thực hiện ủy thác đối với các trường hợp đã nêu. Tổng cục đã ban hành Công văn số 1715/TCTHADS-NVI ngày 21/5/2018 trả lời. Sau khi xem xét, Tổng cục và Vụ 11 thống nhất quan điểm như sau:

Về nguyên tắc, theo khoản 2 Điều 36 Luật THADS sửa đổi năm 2014, sau khi thụ lý việc thi hành án (nhận đơn yêu cầu thi hành án), Thủ trưởng Cơ

quan THADS phải ra quyết định thi hành án theo đúng nội dung đã quy định trong thời hạn 05 ngày làm việc, kể từ ngày nhận đơn yêu cầu thi hành án. Đối với nghĩa vụ thi hành án định kỳ thì ra quyết định thi hành án đối với nghĩa vụ đã hoặc sẽ đến hạn trong năm thi hành án theo quy định tại đoạn 2 khoản 6 Điều 1 Thông tư số 11/2016/TTLT-BTP-TANDTC-VKSTC: “6. ...*Đối với bản án, quyết định về cấp dưỡng theo định kỳ hàng tháng thì Thủ trưởng cơ quan thi hành án dân sự ra một quyết định thi hành án đối với những nghĩa vụ đã đến hạn hoặc sẽ đến hạn trong năm thi hành án*”.

Tuy nhiên, theo quy định tại Điều 55 và Điều 57 Luật THADS sửa đổi năm 2014 thì Thủ trưởng Cơ quan THADS có thể thực hiện ủy thác toàn bộ nghĩa vụ phải thi hành án trong bản án, quyết định cho Cơ quan THADS nơi người phải thi hành án có tài sản, cư trú, làm việc (hoặc có trụ sở - đối với tổ chức) trong thời hạn 05 ngày làm việc, kể từ ngày xác định có căn cứ ủy thác. Trường hợp quyết định thi hành án đã ban hành nhưng xét thấy cần ủy thác thì phải ra quyết định thu hồi một phần hoặc toàn bộ quyết định và ra quyết định ủy thác cho nơi có điều kiện thi hành. Cơ quan THADS nơi nhận ủy thác sẽ căn cứ theo quy định tại đoạn 2 khoản 6 Điều 1 Thông tư số 11/2016/TTLT-BTP-TANDTC-VKSTC ngày 01/8/2016 và mục 3.2 Công văn số 1103/TCTHADS-NVI ngày 30/3/2017 của Tổng cục THADS - Bộ Tư pháp hướng dẫn một số vấn đề về nghiệp vụ THADS để ra quyết định thi hành án đối với nghĩa vụ đã đến hạn hoặc sẽ đến hạn trong năm thi hành án.

Mục 3.2 Công văn số 1103/TCTHADS-NVI ngày 30/3/2017 quy định: “*Trường hợp cơ quan thi hành án dân sự có thẩm quyền đã ủy thác toàn bộ các nghĩa vụ theo các kỳ hạn mà bản án, quyết định đã tuyên thì cơ quan THADS nơi nhận ủy thác có thẩm quyền ra quyết định thi hành án và tổ chức thi hành án*”.

Như vậy, sau khi nghiên cứu, xem xét các đơn yêu cầu thi hành án, các bản án đã có hiệu lực pháp luật, nhận thấy địa chỉ hợp lệ của những người phải thi hành án theo các bản án đều trú tại thành phố C, tỉnh K, Cục THADS phải tiến hành ủy thác toàn bộ bản án được thi hành cho Chi cục THADS thành phố C - nơi người phải thi hành án cư trú khi chưa ra quyết định thi hành án theo quy định tại Điều 55 Luật THADS năm 2014 - còn gọi là “*ủy thác thẳng*”. Trên cơ sở Hồ sơ ủy thác, Chi cục THADS thành phố C, tỉnh K sẽ căn cứ theo quy định tại đoạn 2 khoản 6 Điều 1 Thông tư số 11/2016/TTLT-BTP-TANDTC-VKSTC ngày 01/8/2016 và mục 3.2 Công văn số 1103/TCTHADS-NVI ngày 30/3/2017 để ra Quyết định thi hành án đối với nghĩa vụ đã đến hạn hoặc sẽ đến hạn trong năm thi hành án 2018. Đối với các kỳ hạn thi hành án tiếp theo, người được thi hành án sẽ trực tiếp nộp Đơn yêu cầu thi hành án tại Chi cục THADS thành phố C.

Thực hiện việc “ủy thác thi hành án” thì hành án nói chung và “ủy thác thi hành án” thì hành nghĩa vụ theo định kỳ nói riêng nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho đương sự trong việc yêu cầu thi hành án. Đương sự có quyền yêu cầu thi hành án đối với các nghĩa vụ đến hạn trong những kỳ hạn tiếp theo mà không phải quay về Cơ quan THADS đã ủy thác để yêu cầu thi hành án. Cơ quan THADS này cũng không phải tiếp tục ra các quyết định thi hành án đối với nghĩa vụ đã hoặc sẽ đến hạn trong năm thi hành án, quyết định thu hồi quyết định thi hành án và quyết định ủy thác thi hành án. Việc làm này sẽ tiết kiệm về thời gian, chi phí xã hội không cần thiết của các đương sự và các cơ quan có thẩm quyền.

Ngoài vấn đề nêu trên, Vụ 11 VKSND tối cao cũng nhận thấy một số VKS địa phương chưa thực hiện tốt việc thông báo ủy thác thi hành án và thông báo nhận ủy thác thi hành án theo khoản 2 Điều 9 Quy chế công tác kiểm sát thi hành án dân sự, hành chính (ban hành kèm theo Quyết định số 810/QĐ-VKSTC ngày 20/12/2016) của Viện trưởng VKSND tối cao - gọi tắt là Quy chế 810.

Khoản 2 Điều 9 Quy chế 810 quy định: “... 2. Khi nhận được quyết định ủy thác của Cơ quan THADS mà nhận thấy quyết định không có căn cứ hoặc trái pháp luật thì Viện kiểm sát nhân dân có văn bản yêu cầu, kiến nghị hoặc kháng nghị với Cơ quan THADS đã ủy thác thu hồi quyết định ủy thác thi hành án.

Trường hợp quyết định ủy thác có căn cứ, đúng pháp luật thì trong thời hạn 03 ngày làm việc kể từ khi nhận được quyết định ủy thác, Viện kiểm sát nơi ủy thác thông báo bằng văn bản cho Viện kiểm sát nơi nhận ủy thác biết để kiểm sát. Trong thời hạn 03 ngày làm việc kể từ khi nhận được thông báo của Viện kiểm sát nơi ủy thác, Viện kiểm sát nơi nhận ủy thác thông báo lại bằng văn bản cho Viện kiểm sát nơi ủy thác biết”.

Vụ 11 yêu cầu VKS các địa phương thực hiện nghiêm túc Điều 9 Quy chế 810 về vấn đề thông báo ủy thác và thông báo nhận ủy thác.

Trên đây là thông báo rút kinh nghiệm về ủy thác thi hành án dân sự và kiểm sát về ủy thác thi hành án dân sự của Vụ kiểm sát THADS - VKSND tối cao. Yêu cầu VKS các địa phương nghiên cứu, rút kinh nghiệm để nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác kiểm sát thi hành án dân sự, hành chính./.

Nơi nhận:

- Đ/c Viện trưởng VKSTC (để b/cáo);
- VKS 63 tỉnh, TP trực thuộc TW (để th/hiện);
- Đ/c Trần Công Phán - PVT (để b/cáo);
- Thanh tra Viện (để ph/hợp);
- Phòng TMTH - VP VKSTC (để biết);
- Các đ/c Lãnh đạo Vụ, Trưởng phòng;
- Lưu: VT (01b), V11 (02b).

85b.

ĐHX

TL. VIỆN TRƯỞNG
VỤ TRƯỞNG
VỤ KIỂM SÁT THI HÀNH ÁN DÂN SỰ

Nguyễn Văn Nông
★ Nguyễn Văn Nông